

MAŇA

24. 12. 2025

64

SLOVO NA ÚVOD

Počas misií, ktoré sa v našom meste konali koncom novembra, som sa vybrala na spoveď. Keďže spovedajúci kňaz – kapucín – ma nepoznal, na úvod som sa predstavila: „Som učiteľka a pôsobím sedemnásť rok na druhom stupni základnej školy.“ Spontánne vyhrkol: „Všetko máš odpustené!!!“ A hneď nado mnou urobil znak kríža. Rozosmiala som sa, že stačila jedna veta na to, aby som mala „odpustené“, ale, samozrejme, pokračovala som aj ďalej ☺. Zároveň som však v duchu „spokojne“ skonštatovala: „Aspoň jedna výhoda toho, čo robím!“

Keď som sa však nad tým neskôr zamýšľala, kládla som si otázku: „A naozaj to je len o učiteľstve? Naozaj Boh len učiteľom odpúšťa ‚hneď z príchodu?‘“ A musela som uznať – isto nie. Boh je taký predsa ku všetkým. Stačí len vykročiť – a už nám beží v ústrety. Stačí len pootvoriť dvere – a už k nám nimi prúdi rieka milostí.

Dôkazom toho je aj život nášho uja Milana, ktorý v týchto dňoch oslávil svoje sedemdesiate narodeniny. Kohokoľvek som sa naňho v rámci anketovej otázky opýtala, nešetril slovami ako vždy usmiaty, pohodový, ochotný kedykoľvek pomôcť... Alebo príbeh manželov Markovičovcov, ktorí jedenásť rokov čakali na svoje prvé dieťaťko. Hoci bolo náročné toľký čas veriť a dúfať, dnes konštatujú, že všetko prišlo v tej pravej chvíli. Lebo Boh vie, čo robí.

Nezabúdajme na to ani tento rok pri pohľade na betlehemské Dieťa. Čaká len na to, aby sme spravili prvý krok – a potom bude konať. Pretože je Láska. A pretože – ako píše Tomáš Halík – žiaden človek bez Boha nie je celý. No zjavne ani Boh bez človeka.

Petra Humajová

NOVINKY Z RODINKY

V sobotu 2. augusta pricestovala za svojou vnučkou Ľester Chudou, dcérou Marie a Petra Chudých, jej babka z Ukrajiny, ktorá ju mala možnosť „naživo“ vidieť až takmer po roku. Cesta za vnučkou jej trvala približne 28 hodín a s rodinou svojej dcéry strávila dva týždne.

V sobotu 9. augusta sa rodinní príslušníci i priatelia vybrali na 33. rodinný výlet. Ich kroky viedli do sklárskeho skanzenu Sklený sen vo Valaskej Belej, do Haluzickej tiesňavy a do Medolandie v Dolnej Krupej.

V utorok 12. augusta privítala Petra Humajová vzácnu návštevu – navštíviť ju prišla jej krstná dcéra Marínka Markovičová spolu s celou rodinou. Bývalí spolužiaci z vysokej školy spolu strávili príjemný čas. S Marínkou a jej bratom Markom sa zahrali aj deti Martina Humaja Agátka a Leonard.

Počas víkendu 16. a 17. augusta sa na Mariánskom vršku v Prievidzi konala tradičná púť. Svoju úlohu na nej z našej rodiny zohrali najmä Martina Humajová a Milan Petráš – Matka dirigovala zbor Škovránky počas mládežníckej sv. omše, ktorú slúžil náš bývalý pán kaplán Pavol Škovránek, a Milan v ňom spieval. Obaja si potom v nedeľu zaspievali aj v hudobnom zoskupení pána kaplána Ota Dokoupila interpretujúcim viachlasné piesne Komunity Emanuel. Milan Petráš s Necpalankou obohatil popoludní tiež Farský deň, ktorý sa konal na ihrisku neďaleko Priemstavu.

Ďalšiu vzácnu návštevu privítala Petra Humajová v pondelok 18. augusta. Zastavila sa u nej jej niekdajšia školiteľka doc. Mgr. Jana Juhášová, PhD., z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, pod vedením ktorej kedysi Petra písala svoju diplomovú prácu. Priniesla Petre svoju novú knihu *Miesta nedourčenosti (Reflexia poézie 2012 – 2024)* vydanú pri príležitosti životného jubilea a na revanš dostala od Filomeny Petrášovej jej *Maňa receptár 1997 – 2024*. Pani docentka totiž recepty Filky Petrášovej pozná a ako vraví, linecké koláčiky už pečie iba podľa jej receptu, lebo lepšie nikdy nejedla.

V sobotu 23. augusta oslávil Pavol Škovránek st. svoje 75. narodeniny. Stretnutie jeho rodiny a priateľov sa začalo sv. omšou slúženou v Katedrále sv. Šebastiána v Bratislave, kde pôsobí ako kňaz jeho syn. Pokračovalo slávnostným obedom v priestoroch pastoračného centra. Na oslavu bola pozvaná aj rodina Humajová.

V pondelok 25. augusta mali učitelia piaristických škôl na Slovensku Kalazanské fórum - stretnutie v Nitre, počas ktorého absolvovali rôzne workshopy. Nasledujúce dva dni strávili učitelia z Prievidze na duchovnej obnove v priestoroch rekreačného zariadenia Púšť neďaleko Prievidze. Bola medzi nimi aj Petra Humajová.

Vo štvrtok 28. augusta sa u Humajovcov v Necpaloch vyorávali zemiaky. S traktorom im prišli pomôcť Vladimír a Tomáš Mečiarovci, so zbieraním zas Martin a Leonard Humajovci. Uroda sa tento rok mimoriadne vydarila, a tak mali všetci z vyzbieraných zemiakov radosť.

V piatok 29. augusta vstúpila svojím vekom do dospelosti najstaršia pravnučka Filky Petrášovej Vanessa Weissabelová. Osemnásť narodeniny oslávila spolu so svojou rodinou doma. Nechýbala na nej dobrá nálada, bohaté pohostenie i zábava v podobe eRko tancov.

August bol dovolenkový čas pre viacerých členov našej rodiny. Šutinskí a neskôr Weissabelovci strávili spoločný čas v Chorvátsku. Túto krajinu navštívil aj Ladislav Mečiar s priateľkou Ivanou. Alexander Bohó dovolenkoval na Cypre, rodina Chudá v Grécku, Alenka Humajová navštívila Čínu. Stanka Mečiarová s rodinou prišla na pár týždňov z Talianska na Slovensko, Rastislav a Daniela Petrášovci strávili pár dní v Českom Krumlove.

Rodina Šinková si užila riadne „výletné“ leto a potom i jeseň. Mirka a Michal chodili s chlapcami na početné jednodňové výlety, ale podarilo sa im stráviť aj viac dní v kempe v Štúrove. Na jeseň zas strávili 10 dní na liečení vo Vysokých Tatrách. Doobeda mali chlapci procedúry a poobede využila rodina čas na pobyt v prírode.

Rodiny Weissabelová a Šutinská pokračovali v cyklovýletoch aj koncom augusta a v septembri. 31. augusta absolvovali trasu Nitrica – Omastiná – Uhrovec – Jankov vršok – Nitrica. 7. septembra šli z Nitrianskeho Rudna do Novák – Doliny, potom zamierili smerom na Koš, Cigeľ, Prievidzu a Kanianku a vrátili sa späť do Nitrianskeho Rudna. 21. septembra sa vybrali na Kráľovu studňu.

Od 1. septembra dve členky našej rodiny zmenili prácu – Martina Humajová začala pracovať v lekární na Uniklinike v Prievidzi a Lenka Weissabelová na Finančnom riaditeľstve Slovenskej republiky (Odbor boja proti podvodom, oddelenie koordinácie daňových kontrol) v Banskej Bystrici. Na nových miestach im želáme veľa spokojnosti a pracovných úspechov!

Roderik Weissabel ml. od septembra študuje okrem svojej základnej školy aj jeden predmet v odbore bicie nástroje na Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici. Pripravuje sa tak na budúce štúdium na tejto škole. Prijímacie skúšky by mal absolvovať na jar.

V piatok 12. septembra sa Mariia a Peter Chudí spolu s dcérkou Ester vybrali na výlet do Bukovian, kde navštívili tzv. „moravský Stonehenge“. Cesta k nemu sa nazýva aj Aleja panovníkov a obdivovať v nej možno niekoľko desiatok búst a sôch českých kráľov.

V sobotu 13. septembra oslavovala v reštaurácii U Floriána svoje 80. narodeniny Vlasta Petrášová. Deti, vnúčatá i ostatní príbuzní strávili spolu pri dobrom jedle a veselých rozhovoroch príjemný čas.

V stredu 17. septembra sa Filomena Petrášová dožila svojich 91. narodenín. Priamo v ten deň sa všetci, ktorí mohli, zišli u nej doma, aby s ňou tento krásny sviatok oslávili. Nechýbala chutná torta z dielne Filkinej vnučky Veroniky Šutinskej, ktorá v pečeni kráča v jej šľapajach.

V sobotu 20. septembra oslavovala svoje 60. narodeniny Jana Bittová, svokra Martina Humaja. Hostina sa konala v Kultúrnom dome v Lazanoch. Pozvaní hostia, medzi ktorými boli okrem rodiny Martina Humaja aj Eva a Jozef Humajovci, sa dobre bavili až do neskorých večerných hodín.

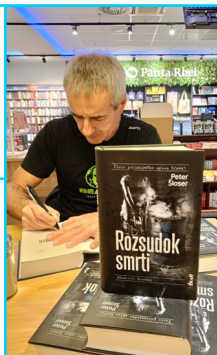
Prvé narodeniny svojej dcéry Ester, ktorá sa narodila 28. septembra, šli manželia Mariia a Peter Chudí oslaviť do poľských Beskyd. Počasie im prialo a Ester si užila možnosť byť každý deň v hotelovom bazéne.

Tento rok skončili bratia Šutinskí v celkovom hodnotení súťaže Pionier Cross Slovensko Martin v kategórii MX85 napriek dvom úrazom na 4. mieste a Marek v kategórii MX65 na 2. mieste. Veríme, že sa im v súťaži bude aj naďalej dariť!

V piatok 10. októbra mala Vanessa Weissabelová, ktorá tento školský rok končí štúdium na osemročnom gymnáziu Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi, stužkovú slávnosť v Dome kultúry v Opatovciach nad Nitrou. Spolužiaci jej zverili prednesenie príhovoru. Páter Ján Hríb, SchP, ktorý prišiel na túto slávnosť z Nitry, maturantom poželal stužky. Nasledoval výborne pripravený program, počas ktorého sa vynikajúco zabavili študenti, ich rodičia aj učitelia.

V sobotu 11. októbra bola rodina Humajová opäť pozvaná do Katedrály sv. Šebastiána v Bratislave. Tentoraz oslavoval narodeniny samotný pán kaplán Pavol Skovránek, ktorý sa 12. októbra dožil 33 rokov. Oslava sa konala o deň skôr, pretože 12. októbra mal v katedrále rozlúčku dosluhujúci otec biskup František Ŕábek. O týždeň neskôr bol v bratislavskej Inchebe vysvätený za biskupa Pavol Sajgalík.

V utorok 14. októbra vyšla už ôsma kniha Petra Chudého, ktorý píše pod pseudonymom Peter Šloser, s názvom *Rozsudok smrti*. Už po mesiaci od začiatku predaja sa umiestnila v TOP rebríčku predaja kníhkupectiev Martinus a Panta Rhei. Peter s ňou opäť navštevuje rôzne besedy, diskusie a podpisové akcie po celom Slovensku.

Od 29. októbra do 1. novembra pobudli Daniela a Rastislav Petrášovci v Prahe. Do hlavného mesta Českej republiky cestovali vlakom. Po meste sa pohybovali prevažne pešo a nabehali tu početné kilometre. Navštívili viaceré významné pamiatky a strávili aj kultúrny večer v divadle.

V stredu 29. októbra oslávila svoje životné jubileum – 60 rokov – Ivetta Floriánová, ktorá žije v Ujezde u Brna. Aby si však tieto chvíle užila aj s rodičmi, v nasledujúcich dňoch pricestovala na návštevu Slovenska.

V utorok 4. novembra sa učiteľia prievidskej piaristickej školy vybrali spolu na divadelné predstavenie. V Dome kultúry v Prievidzi si pozreli inscenáciu *Sherlock Holmes a pes baskervillský* v podaní divadla Actores z Rožňavy. Bola medzi nimi aj Petra Humajová a spoločnosť jej robila jej sestra Martina.

Od 4. do 11. novembra strávila rodina Šutinská spolu so starými mamami Erikou Petrášovou a Janou Šutinskou dovolenku na ostrove Tenerife. Navštívili tu známe pláže, Loro park so zvieratami, sopku El Teide a hlavné mesto Santa Cruz de Tenerife. Počasie mali letné. Vonku bolo 28 °C a výletníkom teda nič nebránilo okúpať sa v oceáne.

V piatok 14. novembra sa spevácky zbor Škovránky pod vedením Martiny Humajovej vybral do Bratislavy a odspieval mládežnícku sv. omšu v Katedrále sv. Šebastiána. Zbor do tohto jubilejného chrámu pozval bývalý prievidský pán kaplán Pavol Skovránek. Z našej rodiny sa cesty zúčastnili Petra Humajová, Roderik ml., Vanesska a Lenka Weissabelovci, Milan Petráš a priamo do katedrály prišla aj Janka Petrášová s dcérou Luciou a vnučkou Ľuckou. Hrou na gitare zbor sprevádzal birmovný otec Martina Humaja Juraj Orlík a na klávesoch hral člen Necpalanky Peter Lachký.

O týždeň neskôr, 21. novembra, sa Vanessa Weissabelová opäť vybrala do Bratislavy – tentoraz na Deň otvorených dverí Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Uvažuje totiž o štúdiu na tejto fakulte. Na DOD sa jej veľmi páčilo, pretože prebiehalo interaktívnou formou a v laboratóriu mala možnosť pod mikroskopmi skúmať vzorky ľudských tkanív.

Koncom novembra sa v Prievidzi uskutočnilo okresné kolo Technickej olympiády, ktorého sa zúčastnili dvaja členovia našej rodiny. Martin Šutinský ml. reprezentoval ZŠ Nitrianske Rudno a Roderik Weissabel ml. prievidzskú eŠkolu. Olympiáda pozostávala z teoretickej i praktickej časti a obaja naši chlapi sa stali úspešnými riešiteľmi.

Od 28. novembra do 30. novembra boli Šutinskí na návšteve u kamarátov v Poľsku. Navštívili tu Lagievniky (Sanktuárium Božieho milosrdenstva) a vianočné trhy v Krakove.

Od decembra zmenil prácu aj Martin Humaj. Začal pracovať ako sanitkár v rámci Dopravnej zdravotnej služby, ktorá patrí pod Hornonitrianske bane Prievidza. Stal sa tak kolegom ďalšieho člena našej rodiny Tomáša Mečiara.

V piatok 5. decembra náš „rodinný Mikuláš“ zastrešovaný rodinou Šutinských navštívil a darčekom obdaroval najmladšiu a najstaršiu členku našej rodiny. Z jeho prítomnosti sa teda mohla tešiť Eliška Kovárová v Kaniaňke, ale i Filomena Petrašová v Necpaloch.

V nedeľu 7. decembra sa okrúhleho životného jubilea – 70 rokov – dožil Milan Petráš. Ráno bola zaňho v piaristickom kostole odslúžená sv. omša. Potom ho čakali gratulácie u jeho mamy Filky, ktorej nosí vždy po nedeľnej sv. omši sv. prijímanie. Deň zaplnený prajnými slovami i telefonátmi zakončil aktívne – nácvičkom zboru pána kaplána Ota Dokoupila, ktorý si už pripravoval vianočný repertoár.

Vo štvrtok 11. decembra sa konal Vianočný koncert ZUŠ Handlová. Vanessa Weissabelová v ňom účinkovala vo viacerých číslach. Vyvrcholením programu bol jej duet s ocinom Roderikom. Počas spievania ústrednej skladby muzikálu Najväčší showman (Milion dremů) ich hudobne sprevádzal sláčikový orchester.

V piatok 12. decembra sa konal Vianočný večierok zdravotníkov pracujúcich na detskom a novorodeneckom oddelení v nemocnici v Bojniciach. Súčasní zamestnanci i dôchodcovia sa stretli v Hoteli Lipa v Bojniciach a strávil spolu príjemný čas. Bola medzi nimi aj Eva Humajová.

Vo štvrtok 18. decembra nás vo veku 87 rokov navždy opustila Anna Mečiarová z Necpál, manželka Antona Mečiara. Posledný rok života strávila v zariadení Senior Banky, kde dostávala starostlivosť primeranú jej zdravotnému stavu. Rodina sa s ňou rozlúčila v prievidzskom Dome smútku v pondelok 22. decembra.

Petra Humajová
Foto: archív rodiny

VYCHUTNÁVAME SI KAŽDÚ JEDNU CHVÍĽU – TU A TERAZ

Keď sme pred viac ako dvadsiatimi rokmi začali študovať na univerzite, ani sme len netušili, ako sa nitky nášho života posplietajú nielen tam, ale budú „splietat“ i naďalej. Oni ma ako krstnú mamu svojej dcéry Maríny prijali do svojej rodiny – a ja by som ich teraz rada predstavila tej našej. Manželia Katarina a Daniel Markovičovi.

Na úvod prezrad'te našim čitateľom, ako sme sa spoznali ☺.

Daniel: Naše cesty sa spojili v roku 2004, keď sme ako čerství vysokoškóľáci zamierili do Ružomberka a spomedzi všetkých možností sme si pre štúdium učiteľstva vybrali práve Katolícku univerzitu. Lenže toho času na univerzitu smerovali stovky študentov prvých ročníkov. O zvýšenie šancí, že sa my traja spoznáme, sa postaralo hlavne to, že sme mali rovnakú záľubu v literatúre, jazyku a histórii, preto sme si aj vybrali rovnaký študijný program.

Ako si spomínate na naše vysokoškóľské časy?

Daniel: Počas nášho štúdia sme sa stretávali so samými kapacitami v odbore, niektorí pôsobili priamo na našej univerzite, ale viacerí dochádzali z iných univerzít z východu aj západu. Takže sme mali dosť čo robiť, aby sme sa dôkladne pripravili na skúšky a predstúpili pred profesorov, ktorí sami napísali knihy, z ktorých sme sa učili. Ale nebolo to len o učení...

Katka: Ano, počas vysokoškóľského štúdia sme mali možnosť odborného rastu, po vyučovaní sme mávali napr. literárny krúžok, ktorý viedol doc. Imrich Vaško. Spomedzi prvákov vybral troch študentov na základe našich študentských prác, ktoré ohodnotil ako A s hviezdíčkou ☺ – a v tomto úzkom výbere sme sa ocitli práve my dve s Petkou. Tiež sme využívali bohatý sprievodný program pre vysokoškóľákov, ktorý mal často aj duchovný rozmer.

Co myslíte, prečo sme sa dokopy ako „partia“ dali práve my traja?

Katka: S Petkou som sa spoznala hneď v prvý týždeň, keď sme riešili presťahovanie sa z robotníckej ubytovne na konci mesta na internát priamo na univerzite. Uvoľnila sa jedna izba a my sme túto možnosť s radosťou a veľmi rýchlo využili. Vtedy som spoznala aj Petkinu rodinu, ktorá nám ochotne pomohla s presťahovaním a vďaka nim sme mohli potom spokojne na vyučovanie i do kaplnky chodiť v papučkách ☺.

Nás spolužiak Daniel s nami chodil na prednášky a vedel o ich obsahu povedať, aj keď na tej prednáške náhodou nebol, bol veľmi

výrečný ☺. No ale ako partia sme sa dali dokopy na exkurzii v Prahe, lebo z nášho krúžku sme vycestovali len štyria, tak sme sa držali spolu. Daniel potreboval zbalit' nejaké veci na naše denné výjazdy po Prahe do malého batoha a ja som sa ponúkla, že keď mi ho bude nosiť, ochotne mu prepožičiam môj batoh. A tak sa sme sa museli držať pri sebe ešte bližšie ☺. Ukázalo sa, že Daniel je podobného nastavenia, a tak sa mi stal vynikajúcim priateľom a Petka ochotne prijala rozšírenie našej základne o ďalšieho člena.

Daniel: Spolu sme si často vedeli pripraviť niečo na jedenie. A nechýbala sladká bodka od staršej Filky. Dakujeme, bolo to pre nás príjemné.

Vaše priateľstvo sa postupne zmenilo na čosi „vážnejšie“ a napokon aj na vzťah, ktorý vyvrcholil prijatím sviatosti manželstva. S akými očakávaniami ste vstupovali do tejto etapy vášho života? Naplnili sa?

Katka: Áno, s Dankom sa to začalo tým spoločným batohom ☺ a je to aj akási metafora nášho vzťahu, že si navzájom nesieme to ťažké, ale aj to príjemné, čo nám život nadelí. Kvôli tomu batohu si o nás dvoch mysleli, že sme súrodenci – a fakt sme si veľmi dobre porozumeli. Druhí to možno videli skôr ako my, ale my sme šli vlastným tempom.

Daniel: Najskôr sme boli dlhé mesiace priatelia a potom sme si uvedomili, že o takéto priateľstvo nechceme prísť. Že by bolo fajn uchovať si ho po celý život.

Jednu z dlho nenaplnených túžob vo vašom vzťahu bola túžba po dieťatku. Dokázali ste dať zmysel aj „rokom čakania“? Verili ste, že sa raz skončia?

Daniel: Tak toto je veľmi citlivá téma, ale už sa o nej hovorí ľahšie, keď okolo nás štebocú dve deti. Pracovali sme veľa na sebe a pre univerzitu, veľa sme cestovali a asi aj vďaka tomuto času teraz môžeme byť lepšími rodičmi.

Katka: Celých jedenásť rokov čakania na malý balíček šťastia mi veľmi pomáhalo, že ten, ktorý má v rukách všetko, vie, čo robí a určite by ma zbytočne netrúpil. Videl do hĺbky mojej duše a vedela som, že mu to nemusím neustále opakovať. A tak som zatiaľ robila – najlepšie ako som vedela – to poslanie, ktoré mi v danom momente zveril: založila a rozvíjala som Poradenské centrum na Katolíckej univerzite, ktoré slúžilo na podporu vysokoškolských študentov v ťažkých situáciách, ale aj na ich osobný rozvoj. Veľa som tiež vyučovala moju obľúbenú jazykovedu. Tam som vtedy mala byť. A na tomto svete som nebola celkom sama, po boku som mala svoju spriaznenú dušu – svojho manžela. A stále som mala byť za čo vďačná.

A potom sa konečne objavil zázrak menom Marko... Co to pre vás znamenalo?

Daniel: Bolo to z ľudského pohľadu nie vhodné načasovanie. Práve sa začínala pandémia covidu a my sme si domov priniesli malé nemluvňa. Mnoho ľudí bolo zdesených, že musia tráviť celý čas doma – a my sme v kruhu rodiny privítali nášho syna. Vďaka situácii vo svete som v našom mikrosvete v podstate mohol viac byť pri synovi a vidieť, ako rastie a napreduje.

Katka: Nášho syna som považovala za veľký dar zhora. Nemohla som ani zaspať, ako som sa naňho stále dívala, no ako na zázrak. A stále to tak mám, pri oboch deťoch.

Ako ste si zvykali na úlohu rodičov?

Daniel: Úloha rodiča je veľmi zodpovedná, náročná a vyčerpávajúca, a teraz pri dvoch deťoch dvojnásobne. Ale na druhej strane: toľko lásky, radosti a oddanosti sa nám dostáva, že sa to nedá ani opísať.

Katka: Prečítala som veľa odbornej literatúry o opatere detí a o ich výchove, pretože som sa cítila nepripravená na takú zodpovednú úlohu. Aj tak ma často niektoré situácie prekvapia. Veľmi mi pomohlo dívať sa na každú situáciu z pohľadu dieťaťa, neporovnávať ho s inými deťmi, pretože každý má svoju vlastnú cestu. Tiež sa snažím vychutnávať si každú jednu chvíľu, tu a teraz, všetci spolu. Je to dar, za ktorý neprestanem byť vďačná.

Keď ste mi ako budúcej krstnej mame vašej dcéry poslali napísaný príbeh jej života, ktorý sa sice ešte len začínal, ale už vtedy ho bolo možné podobne ako Markov nazvať zázrakom, vysvetlili ste mi, že ste jej dali meno Marína, pretože je Máriina. Aký súvis s Marínkou má práve Panna Mária?

Daniel: Za dar prvého dieťaťa v našej rodine sme sa išli poďakovať do Fatimy a dostali sme ďalší dar – našu dcérku. Jej meno je špeciálne, pretože sme chceli,

aby vždy vedela, že je milovaná (ved' aj najdlhšia l'ubostná báseň v európskej literatúre sa nazýva Marína). Páčil sa nám aj význam tohto mena: „milovaná Bohom“, „vzácná“, „vznesená“ alebo tiež „hviezda mora“ (stella maris – starobylý mariánsky titul).

Kým je Marinka pre vás dnes?

Katka: Marinka je pre nás ďalším z darov, ktoré mal Pán pre nás pripravené. Každý deň pred sebou vidím rásť unikátnu osobnosť a mám radosť, že môžem byť pri tom, pri oboch našich deťoch.

Daniel: Denne sledujem, ako Marína napreduje, zaujíma sa o tento svet. Je to veľmi pokojné dieťa, ktoré je neuveriteľne sociálne, rozdáva úsmevy a nešetří nimi. Máme sa od nej čo učiť. A vlastne od obidvoch našich deťí, ktoré nám nastavujú zrkadlo a často v nich vidím svoje alebo manželkine vlastnosti. Ale zároveň sú obe naše deti také originálne, že len žasnem.

Prežívame čas Vianoc a práve počas neho si najviac pripomíname dar toho najväčšieho Dieťaťa – dar Božieho Syna, ktorý bol poslaný na náš svet. Tešíte sa na sviatky, ktoré prežijete už nielen s Markom, ale aj s Marínkou? Aké poslanstvo sa počas nich budete snažiť svojim deťom odovzdať?

Daniel: Veľmi sa tešíme, ako sa naša rodina rozrástla a že môžeme sláviť sviatky spolu. Nechceme, aby Vianoce boli o darčekom, ale hlavne aby sme spolu trávili čas. Keď s deťmi hovoríme o týchto udalostiach, toto poslanstvo sa ich dotýka. Nikdy nezabudnem, ako náš syn v škôlke zahlásil, keď sa rozprávali o troch kráľoch: „Dobre, že nám sa nenarodilo bábätko pred 2025 rokmi, lebo by ho Herodes zabil.“

Katka: Minulé Vianoce som mala dva mesiace pred pôrodom a veľmi dobre som sa vedela cítiť do Márie, ako musela cestovať v pokročilom štádiu tehotenstva do Betlehema. Tento rok chcem viac precítiť to, v akých náročných podmienkach sa Mária starala o dieťa Ježiša po jeho narodení, keď utekala do Egypta. Toľkokrát sa sťažujeme, aké máme náročné situácie v našich životoch! Ale nie sme sami. To je to, čo chcem, aby moje deti vedeli – že raz prišlo Dieťa, ktoré zmenilo náš svet.

Ďakujem za rozhovor!

Petra Humajová

Foto: archív rodiny Markovičovej

Daniel Markovič pôsobí ako vysokoškolský učiteľ, v súčasnosti ako univerzitný docent a vedúci Katedry sociálnej práce na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Výskumne sa zaoberá sociálnou prácou v online prostredí a mladými ľuďmi na trhu práce. Spolupracuje na mnohých medzinárodných projektoch. Jeho vášňou je cestovanie. V Ružomberku žije so svojou manželkou a dvoma deťmi.

Katarína Markovičová je uznávanou expertkou na inklúziu študentov so špeciickými potrebami vo vysokoškolskom prostredí. Ako externá spolupracovníčka pôsobila na katedrách slovenského jazyka a literatúry, žurnalistiky i psychológie. V súčasnosti je na rodičovskej dovolenke s dcérou Marínou. Keď sa nevenuje rodičovským povinnostiam, je vedúcou Poradenského centra na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Jej program na rozvoj profilu študenta pred vstupom na trh práce získal Národnú cenu kariérového poradenstva. Miluje čítanie, jazykovedu a hlboké rozhovory.

MILOŠŤ OSVEDČIŤ VERNOSŤ

(Pokračovanie spomienok sestry Miriam Petrášovej, FDC, na Akciu R)

Tento rok sme si pripomenuli 75. výročie Akcie R – násilného vyvezenia rehoľných sestier z kláštorov. Bola medzi nimi i naša rodáčka, sestra Miriam Petrášová, FDC. V letnej Mani sme uverejnili jej spomienky na samotný deň vyvezenia. V tomto čísle sa dozviete, čo nasledovalo potom.

Sadli sme do autobusu, začali sme spievať „Mária, ochrana“ a zložili nás v Ivanke pri Nitre, v kláštore Misijných sestier. Boli sme ubytované v bočných chalúpkach, kde boli ubytované aj myši a nedali nám ani v noci pokoj. Hocikedy nám po tvári prebehovali alebo sa usalašili pod vankúšom. Dakedy vošli do nočného stolíka, aj do potravín.

Práce na poli

Asi mesiac nám vozili z konopárne špagáty, na ktoré sme na jeden koniec navliekali také malé farbisté doštičky. Špagáty používali na viazanie snopov v zäťve.

V októbri nás každé ráno vozili traktormi na majer Hrušíťov asi 30 km za Nitrou a tam sme vyberali repu. Pracovali tam s nami aj väzni z nitrianskej väznice. Večer nás zasa privádzali na traktoroch domov. Na obed sme mávali väčšinou baraní guláš. Lyžice sme si nosili z domu vo vreckách. Tam sme pracovali až do 5. decembra.

Rána bývali veľmi chladné. Už nás ruky veľmi oziabali. Niektorí ľudia, keď ráno viezli do práce, hádzali nám do traktorov vlniaky. V zime nám zasa vozili z Piešťan šitie – spodnú bielizeň pre väzňov.

Ustav spravoval zo začiatku nejaký správca, neskôr správkyňa. Bolo nám veľmi veselo, čomu sa každý divil. Usporiadali sme si akadémiu z príležitosti sviatkov. Misijné sestry mali aj kravy. Pásli sme ich. Ľudia z miest, kde sme pôsobili, nás stále navštevovali. Prinášali nám jedlo, ovocie i šatstvo.

Pobaľte sa

10. októbra 1951 prišlo osobné auto z Nitry a odviezlo Matku provinciálnu Alexandrínu do Nitry. Boli sme z toho dost' vyrušené. Odpoludnia asi okolo 16. - 17. hod. ju priviezlo späť. Matka provinciálna nás hneď zavolała a povedala: „Sestričky, hneď sa pobaľte, ideme do Ciech. Okolo 20. hod. prídu nákladné autá a autobusy, aby sme boli zatiaľ hotové.“

Nepamätám si, že by niektorá bola protestovala. Každá sme šli podľa rozkazu sa baliť. Pane, Bože! Pripadalo mi to ako v chráme, keď Pán Ježiš poprevracal

Sestra Miriam so svojím priateľom z detstva Petrom Petrášom 10. 9. 2007

predavačom pulty. Tam topánky staré, tam kabáty a čo ja viem čo všetko. Nebolo ani kde stúpiť.

V obci bolo vyhlásené štatárium. Po 20. hod. už nikto nesmel byť na ulici. Pán doktor (miestny) nám večer telefonoval, aby sme sa pripravili, že prídu po nás. A to sa aj stalo. Nákladiaky, autobusy už prichádzali.

V rehoľných šatách

Keď sme mali batožinu už ponakladanú, išli sme do kaplnky. Prijali sme sviatostného Spasiteľa, rozlúčili sme sa s chorými sestričkami a nasadali do autobusov. Ale spolu s milicionármi, lebo si mysleli, že sa všetky rozpáchneme. Žiadnej to nenapadlo. Popísali sme si malé lístočky „Vezú nás do Ciech.“ A cez ktorú obec sme išli, tak nebadane sme to púšťali. Ľudia to ponachádzali.

Pred polnocou sme vyrazili na určené miesto. Do Poříči u Trutnova sme sa dostali 12. októbra o 18. hod. Mnohým sestričkám bolo zle. V závodnej jedálni nám ponúkali štamperlík a čaj. Jedna z výboru nás vítala s kyticou hrebíčkov.

Rozdelili nás na dve skupiny. Jedna skupina bývala na Hrádku, druhá v internáte, v ktorom boli pred nami ubytovaní Rómovia. Kľučky polámané, parkety vytrhané, lebo nimi kúrili. Pomaly sme sa vybalšovali. Nechali nám na to 2 týždne. Zatiaľ nám zaobstarali pracovné plášte, šatky na hlavu a dreváky na nohy. Aké prekvapenie pre zamestnancov, keď sme nastúpili do práce v rehoľných šatách a závojach a na šaty si navliekli pracovné plášte a na závoje dali šatky. Oni si boli istí, že budeme pracovať v civile.

Zo začiatku na nás všelijako pozerali. Ako na „darmožráčov“. Aká propaganda bola o nás spravená! Po dlhšej dobe ich mienka o nás bola celkom iná. Mnohí sa vyjadrili, že už neveria novinám, lebo pravý opak bol o nás písaný. Pracovali sme v Textlene na rôznych úsekoch: v dielni, suchoprádelni, v mokrej sále, na motárni i v kancelárii. Ľudia si nás dosť chytró obľúbili.

K starým ľuďom

Počas cirkevných sviatkov sme nechodili pracovať. Za každý sviatok sme mali strhnuté prémie a jeden deň z dovolenky. Stravovali sme sa v závodnej kuchyni s ostatnými pracujúcimi. Zo začiatku bývalo mäso aj v piatok, ale vedúci stravovne, keď zbadal, že my mäso v piatok nejeme, tak dával múčne jedlá na ten deň.

Pracovali sme na tri smeny: od 6. – 14. hod., od 14. – 22. hod., od 22. – 6. hod. Modlitby sme si vykonali spoločne – sv. omše sme mávali večer. Pred sv. omšou sme mávali prednášky v kostole, kde nám kňaz vysvetľoval Sväté písmo, listy apoštolov. Kostoly boli skoro prázdne, po našom príchode sa to začalo zaplnať.

Keďže z cudziny stále zazlievali, že Slováci si dali najlepšie sily do tovární, tak nás potom porozdeľovali do domovov dôchodcov, k starým ľuďom a do ústavov pre mentálne postihnuté deti. Za Dubčekovej éry boli viaceré sestry preložené z Ciech na Slovensko a účinkovali ako katechétky v školách a na farách.

Tieto búrlivé roky sme prežívali radostne ako apoštoli, keď boli vedení pred súd a trpeli za Pána Ježiša. Nepamätám si, že by niektorá z nás bola rozladená, mrzutá. Bola to pre nás milosť osvedčiť vernosť.

(Prevzaté z knihy *Svedkyne viery a vernosti*)

TAJNIČKA

„Svet by vyzeral inak, ...“ (Pavel Kosorin)

1.	17.							8.						16.	
2.	3.											4.			
3.			12.												
4.	15.										13.				
5.					6.										
6.			11.							10.					
7.			1.												
8.				5.									14.		
9.	2.									7.					
10.			9.												

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Āakulta, ktorú navštívila Vanessa Weissabelová v rámci DOD – nová kniha Petra Šlosera sa volá Rozsudok...
2. Priezvisko svokry Martina Humaja – dopravný prostriedok, ktorý na svojich spoločných výletoch používajú rodiny Weissabelová a Šutinská.
3. Babka Ester Chudej pricestovala na návštevu z ... – názov sklárskeho skanzenu vo Valaskej Belej je ... sen.
4. Priezvisko súčasného prievdzského pána kaplána – štát, v ktorom v auguste dovolenkovala rodina Chudá.
5. Martina Humajová začala pracovať v lekární na ... – rodina Šutinská navštívila v Krakove vianočné ...
6. Názov olympiády, ktorej sa zúčastnil Martin Šutinský ml. i Roderik Weissabel ml. – svoje prvé narodeniny oslávila 28. septembra ...
7. Názov divadelného predstavenia, ktoré si 4. novembra pozreli sestry Humajová, znel Sherlock Holmes a pes ... – prvé písmeno názvu divadla, ktoré hralo toto predstavenie.
8. Pavol Škovránek pôsobí v Katedrále sv. ... – názov obce, ktorou prechádzali Weissabelovci a Šutinskí počas jedného zo svojich cyklovýletov.
9. Na konci augusta sa u Humajovcov vyorávali... – Vanessa Weissabelová spievala ako duet so svojim ocinom skladbu z muzikálu Najväčší ...
10. Od decembra pracuje Martin Humaj ako ... – krstné meno čerstvej osemdesiatničky v našej rodine.

Petra Humajová

OSEMSMEROVKA

Viete, čo je maximálna drzosť?
Keď sa chce (osemsmerovka)

A	I	F	A	R	G	O	M	E	D	Y	D	O	R	K	H	A	P	C	O
M	D	X	A	K	U	Ť	S	X	O	K	N	T	O	Í	U	I	E	I	B
P	H	Z	I	Z	I	K	N	I	M	Č	Ó	U	T	Ž	D	M	K	B	E
L	Á	H	A	M	U	T	A	S	O	I	F	A	Á	O	E	U	Á	U	T
I	J	M	A	J	E	Ľ	E	T	V	L	O	I	R	N	N	N	R	Ľ	A
F	O	L	K	L	Ó	R	A	E	N	S	M	C	T	K	D	I	K	A	V
I	V	O	B	A	E	E	Ň	N	Í	A	A	Á	S	A	O	T	A	O	Š
K	Ň	V	A	L	B	N	Ô	C	K	J	R	Z	U	L	G	A	Z	H	P
Á	A	K	K	A	A	O	K	I	U	E	G	I	L	A	E	Á	L	Y	Á
C	R	A	A	O	Ň	I	H	A	Ň	A	K	L	I	M	N	N	S	U	R
I	T	Ž	L	K	A	S	V	A	D	B	A	I	L	I	É	Á	T	H	A
A	I	C	Á	Z	I	L	A	U	T	K	A	V	O	T	Z	T	U	O	D
S	M	S	R	R	A	N	I	Ž	Ú	S	P	I	P	A	A	A	P	R	L
A	Š	O	G	N	A	L	O	P	M	O	T	C	O	B	J	L	E	K	O
R	Á	T	X	E	T	G	A	CH	O	R	T	V	N	U	T	R	Ň	A	Ď
E	A	C	I	N	T	O	B	O	CH	N	Í	K	O	Ľ	R	A	L	N	K
T	N	Í	M	O	K	Í	N	M	O	J	A	T	M	A	A	Š	I	Ť	A

AKTUALIZÁCIA, AMPLIFIKÁCIA, AUTO, BAKALÁR, BAŇA, BOHATSTVO, BOCHNÍK, CEMENTÁREŇ, CIBUĽA, CIVILIZÁCIA, DEMOGRAFIA, DOMOVNÍK, ENDOGENÉZA, ETIKA, EXISTENCIA, FAZUĽA, FOLKLÓR, GARÁŽ, GRAMOFÓN, HÁJOVNÁ, HELENKA, HMLOVKA, CHOMÚT, CHOBOTNICA, ILUSTRÁTOR, IMUNITA, JASLIČKY, JAZDA, KALAMITA, KOALA, KOMÍN, KŇŇ, LANGOŠ, LOĎKA, MITRA, MONOPOĽ, NÁZOV, NEDUH, NOŽÍK, OBETA, PEKÁRKA, REMIX, RUKA, STUPEŇ, SVADBA, ŠARLATÁN, ŠPÁRADLO, TABUĽA, TAJOMNÍK, TERASA, TEXTÁR, TROCHA, UHORKA, ÚŽINA, ZAJTRA, ZÁSYP

Maťka Humajová

Jeden chlapík na súde žaloval druhého za ublíženie na zdraví pri zrážke auta s jazdcom na koni. Obhajca sa postihnutého pýta:

„Je pravda, že na mieste nehody ste policajtovi povedali, že ste sa nikdy v živote necítili lepšie?“

„Áno, to je pravda.“

„Tak prečo teraz viníte môjho klienta, že vám spôsobil vážne zdravotné poškodenie?“

„Keď k nehode dorazil policajt, prišiel k môjmu koňovi, ktorý mal zlomenú nohu, a zastrelil ho. Potom podišiel k Azorovi, môjmu psovi, ktorý bol celý pomliaždený a zakrvavený a tiež ho zastrelil. Potom prišiel ku mne a spýtal sa ma, ako mi je. Myslel som, že za týchto okolností by bolo rozumné povedať, že mi nikdy nebolo lepšie!“

ODPUSTIŤ ZNAMENÁ POUŽIŤ KLÚČ MILOSRDENSTVA

V jednej zo svojich kníh nazýva Kateřina Lachmanová neodpustenie „väzením zamknutým zvnútra“. Bez ohľadu na to, ako nám kto ublížil, nie on, ale my máme kľúč na odomknutie tohto väzenia v rukách. A volá sa „milosrdenstvo“.

Jacques Philippe vo svojej knihe *Šťastie, kde ho nečakáš*, spomína príbeh jednej panej, ktorú stretol počas farskej misie v Taliansku. „Mala viac ako 90 rokov a stále ju stravovala zlosť voči rehoľným sestrám, u ktorých bola, keď mala 12 rokov. Bola to hlavná téma jej rozhovorov.“

Vnútna sloboda

Táto žena zostala uväznená vo svojom vnútri. Nebola slobodná žiť krásu, ktorá jej bola daná dnes. Uchovávala si vo svojom srdci myšlienky nenávisti, zloby a zatrpknutosti. Oberali ju o energiu a bránili jej vydať zo seba to najlepšie. Na ľuďoch, ktorí jej ublížili, bola emocionálne závislá – podobne ako človek, ktorý je zaľúbený. Lenže kým zaľúbenie povznáša, neodpustenie ničí.

Uplne inak svoju situáciu poňal Jorje Valls, ktorý strávil viac ako 20 rokov v žalárach Fidela Castru: „Nikdy v živote som sa necítil slobodnejšie ako vo väznici. Prečo? Pretože, zbitému, poníženému, hladnému, podriadenému väzenským zákonom mi v hĺbke duše ostala jediná vec, ktorú mi nik nemohol zobrať a zničiť. Vnútna sloboda.“

Tento človek pochopil, že väzenie prežil len vďaka tomu, že odpustil svojim prenasledovateľom. „Keby som neodpustil, bol by som taký istý ako moji prenasledovatelia, to znamená plný nenávisti.“ On sa však rozhodol byť radšej plný lásky.

Dve „výhody“

V neodpustení si však môžeme „hovieť“ aj z iných dôvodov. Jacques Philippe spomína: „Pred niekoľkými rokmi, počas duchovných cvičení, ktoré som viedol, som stretol jednu paniu. Chcela sa so mnou rozprávať, pretože mala veľký problém s odpustením. Manžel ju pred niekoľkými rokmi podviedol a aj keď jeho ľúbostný románik netrval dlho, veľmi jej tým ublížil.“

Jacques Philippe pochopil, že pre tú ženu je to také ťažké, lebo jej z neodpustenia vyplynuli dve „výhody“:

1. Vo vzťahu s manželom ona bola tou nevinnou, svätou, obeťou, kým jej manžel bol hriešnik. Bolo potrebné, aby sa vzdala svojho pocitu nadržanosti a dala sa na rovnakú úroveň s manželom – veď určite niekedy nejakým spôsobom ublížila aj ona jemu.

2. Priestupok jej manžela jej pomáhal „držať ho v hrsti“. Zdalo sa jej, že si môže dovoliť čokoľvek mu vytknúť a byť naňho náročná. Odpustiť však znamená zrieknuť sa každej formy nadvlády a moci nad niekým, pretože len to je cesta slobody.

Je teda ľahké odpustiť? Vôbec nie... No nie sme na to sami. „Konečný prameň odpustenia je milosrdné srdce Otca. Odpustiť dokážeme len vtedy, keď sa obrátíme k tomuto zdroju, keď ho s pokorou a vierou požiadame o milosť vedieť odpustiť, keď do svojho srdca prijmeme milosrdnú lásku Otca.“ Tak nech nám v tom náš nebeský Otec pomáha.

Podľa knihy Jacquesa Philippea *Šťastie, kde ho nečakáš* pripravila Petra Humajová.

ČO MÔŽEŠ VYPIŤ DNES, NEODKLADAJ NA ZAJTRA! (33. rodinný výlet)

Na to, že ešte nezaznelo heslo, sme si síce spomenuli až v polovici rodinného výletu, ale vôbec to nevadilo. Vonku totiž bolo také teplo, že sme ho plnili aj bez špeciálneho vyzvania – v tej „nepriateľskej verzii“ dokonca aj s novou hosteskou rodinných výletov Katkou Humajovou, ktorá v danej funkcii nahradila Milana Petraša.

Výlet sme odštartovali v sobotu 9. augusta 2025 o 7:00 hod. slávnostným prípitkom na počesť zakladateľa a dlhoročného organizátora rodinných výletov Petra Petraša a „hymnou“ Po kalíšku, ale i prvou piesňou provizórne vyskladanej Necpalanky, v ktorej bol jediným pôvodným členom Milan Petraš. Ten sa však venoval už iba spevu – v hre na bicích ho zastúpil jeho vnuk Roderik Weissabel ml., na gitare hral Roderik Weissabel st., na

harmonike Ján Žiak a v speve občas pomohol aj Jožko Chudý. A mohli sme vyštartovať.

Sklený sen

Hneď po tom, ako sa autobus rozbehol a nabral smer, sme zistili, že podobne ako minulý rok ideme smerom na Nováky. Veronika Sutinská a Silvia Kovárová, dcéry Petra Petraša, ktoré po ňom prevzali štafetu v organizovaní rodinných výletov, nás však ubezpečili, že ideme ďalej ako minulý rok.

Našou prvou zastávkou sa stal skanzen Sklený sen vo Valaskej Belej, kde nám Peter Dolinaj vysvetlil a naživo predviedol tradičné metódy a postupy práce so sklom. Priamo pred našimi očami vytvaroval z roztaveného skla pár nádherných predmetov – kvet, labuť, ryбку... a ukázal nám aj to, ako sklo možno zafarbiť.

Toto „predstavenie“ sme všetci sledovali so zatajeným dychom a niektorí z nás (Roderik Weissabel ml., Veronika Sutinská, Filip Petraš, Timotej Bartoš) si zo skla niečo aj skúsili vyrobiť. Kto chcel, nakúpil si ešte nejaké originálne kúsky v miestnej predajni a pobrali sme sa ďalej.

Necpaloviny v autobuse

A nastal čas na prvé kolo súťaže Necpaloviny, v ktorej tento rok súťažili družstvá *Necpalskí vlci* (David Petraš, Filip Petraš, Danko Petrašová), *Z pekla*

šťestí (Vanesska Weissabelová, Natália Žiaková, Rastislav Kamenský), *Žltá slnečnica* (Nad'a Bieliková, Natália Mokrá, Marián Klobučník) a *Zelení* (Dominik Florián, Marek Florián, Tomáš Mečiar). Odpoveďami na vedomostné otázky si nahrali prvé body a mohli už začať premýšľať aj nad celodennou úlohou – zahraniím scény na tému *Bača*, súčasťou ktorej mal byť aj spev. Uskutočnila sa aj tradičná časť súťaže o najväčšiu a najmenšiu šnicľu a najväčšiu a najmenšiu topánku, ktorá súťažným družstvám nahrala ďalšie body.

Haluzická tiesňava

Ani sme sa nenazdali a dorazili sme do ďalšieho cieľa našej cesty – do dedinky Haluzice, v ktorej sme mali v pláne obdivovať nádheru Haluzickej tiesňavy. Časť z nás sa však vybrala presne opačným smerom, a tak ako „bonus“ navštívila aj miestnu rozhľadňu a potom sa adrenalinovým zostupom dostala k zrúcanine románskeho kostolíka. Tam síce mala zísť dole popri cintoríne, ale to tiež nikto z nás nevedel. Takže sme sa vrátili späť k parkovisku a pokračovali sme zas na opačnú stranu.

Po tom, ako sme tiesňavu konečne objavili, sme tú časť osadenstva nášho autobusu, ktorá šla od začiatku správne, stretávali ísť presne opačným smerom – a my sme vyšli opäť pri románskom kostolíku. No jednoducho – trochu sme si „nadišli“, ale veď nevedí ☺. Tiesňava bola ako z rozprávky a poskytovala i dostatočný chládok, takže chodiť po nej v tom teple bola jedna báseň.

Vzácné osvieženie

To však neplatilo o návrate k parkovisku, kde okrem malého kameňolomu nebolo ani kúska chládku. Niektorí účastníci nieto ani krčmy, ani obchodu. A Dominik Florián, ktorý zvonil po domoch a pokúšal sa od miestnych obyvateľov kúpiť nejaké pivo, tiež nepochodil. A tak sme teda čo najrýchlejšie nastúpili do autobusu, napili sme sa aspoň svojich „rozvarených mätinoviek“ a striehli sme na čo najbližšiu krčmu.

Našli sme ju až v druhej dedine od Haluzíc, v Trenčianskych Bohuslaviciach. A mali sme z toho takú radosť, že sme do nej doslova bežali. Poskytovala dostatok chladného priestoru i chladných nápojov, a tak sme tam, vyprahnutí, urobili tržbu, akú tam asi už dávno nemali.

Po tom, čo sme nabrali sily, uskutočnili sa ďalšie dve súťažné úlohy – jednu predstavovala manipulácia s dreveným predmetom, úlohou ktorej bolo jednou rukou

vyhodit' loptičku priviazané k nej na špagáte na jeho plochú časť alebo napichnúť na špicatú; druhou bolo ako družstvo so zviazanými nohami prebehnúť v danom časovom limite čo najviackrát hore a dole po určenej trase a preniesť pri tom v lyžičke vloženej v ústach čo najviac fazule. Nasmiali sme sa pri tom neúrekom, hoci ani jedno, ani druhé nebolo ľahké a navyše špagát súťažiacim riadne rezal nohy...

Medolandia

Poslednou zastávkou nášho výletu bola Medolandia v Dolnej Krupej. Mali sme možnosť prezrieť si tamojšie priestory, medovú vežu i pivnice a ochutnať medovinu vyrábanú priamo v tejto obci. A neuveríte – sprevádzal nás pán s priezviskom Petráš ☺. Podniková predajňa bola plná „medových výrobkov“ od výmyslu sveta a miestna reštaurácia tiež ponúkala nespočetné špeciality. Moja sestra Maťka ochutnala napríklad ľadovú kávu s ambróziou z medoviny a veľmi si ju pochvalovala ☺.

Práve v tejto reštaurácii muzikanti opäť rozbalili svoje nástroje, zahrali nám jedno kolo ľudových piesní (Danka a Rast'o Petrášovci si ako tradične aj zatancovali) a odohrala tu aj predposledná súťaž. Dvaja súťažiaci mali na ušiach slúchadlá, aby nič nepočuli, Silvia Kovárová im prečítala krátky text o rodinnom výlete a prvý ho mal zopakovať druhému, druhý tretiemu a koľko kľúčových slov z neho zachytil aj tretí, toľko bodov skupina dostala. Poriadne sme sa pri tom nasmiali, pretože aj tie texty už mali za sebou viac ako dve dekády a rozprávali o rodinných výletoch, na ktoré sme už dávno zabudli ☺.

A nastá čas odísť domov. Aby sme ušetrili čas, v autobuse sa losovala tombola a záverečné súťažné odohratie scény o bačovi sa odohralo až v Necpaloch pred kultúrnym domom. Na prvých miestach to bolo také vyrovnané, že víťazné družstvo Z pekla štěstí malo iba o pol boda viac ako to druhé, Necpalskí víťiaci. O rok 8. augusta 2026 teda na výlet zadarmo pôjdu Vanesska Weissabelová, Natália Ziaková a Rastislav Kamenský. A my sa už teraz tešíme, čo si pre nás organizátori opäť pripravlia ☺!

Petra Humajová
Foto: Martina Humajová

ČO SA VÁM AKO PRVÉ VYNORÍ V MYSLI PRI POČUTÍ MENA MILAN PETRÁŠ?

(Anketa)

Filomena Petrášová (mama): „Nechce sa mi veriť, že už má toľko rokov!“ ☺

Janka Petrášová (manželka): „No, ono sa to rokmi ani vekom veľmi nemení. Rušeň a charita ☺. Železnica bola nielen jeho práca, ale aj veľký koníček, tam sa našiel. Charita bola jeho zase kresťanská ambícia pomáhať slabým. A ešte mi zišla na um kapela, tiež dlhoročný koníček, v ktorom nikdy nepripustil za seba náhradu ☺.“

Lenka Weissabelová (dcéra):

„Idem od detstva, čo sa mi vybavuje, keď zavriem oči ☺: Náš ocino, zima na sánkach na kopci na Dlhej ulici, vozenie na rušni a úradovanie v Rušňovom depe Prievidza, servis električky v kostoloch a v Dome smútku (cez prázdniny, keď sme boli malé, chodili sme na ‚fušky‘ s ním a vždy to bol pre nás s Luckou zážitok, ani o nás nevedel). No a ďalej, samozrejme, naša kapela Necpalanka, vždy po akcii nové vtipy a zákusky v chladničke s vetou: ‚V noci som piekol kekse, dajte si...‘ ☺ V neposlednom rade sa mi vybavía Necpaly, jeho rodičia – teda naši stárkí – a všetky chvíle strávené za bránami jeho rodného domu,

viera, kostol, ministrovanie, charita s ‚jeho bezďákmi‘, ako ich volá. Nekonečné hodiny za počítačom, keď riešil ekonomické veci či už ohľadom charity, alebo spoločenstva bytov v našom paneláku... Trpezlivosť, očota, obeta, ale aj potrebná prísnosť a jasne stanovenie hraníc... A neviem prečo, ale pri jeho mene mi automaticky zaznie v ušiach jeho veta, s ktorou často dvíha telefón: ‚Sto slučilos?‘ ☺“

Lucia Petrášová (dcéra): „To je jednoduché – OTEC ☺! Zábava, humor, no zároveň serióznosť, rešpekt. Duchovná základňa našej rodiny. Obrovský obdiv, koľko aktivít dokázal a stále dokáže vo svojom živote dokonale vykonávať – či už pracovných, duchovných, alebo zábavných a zároveň organizačných. Prajem mu z celého srdca pevné zdravie, Božie požehnanie a veľa energie do ďalších rokov, aby vždy mohol robiť to, čo ho baví a napína. Lúbime ho všetci.“

Roderik Weissabel st. (zat): „Svokor ☺.“

Vanessa Weissabelová (vnučka): „Jeho pravidelné driemanie hocikde a hocikedy ☺. A tiež to, že vždy so sebou prinesie dobrú náladu a pokoj.“

Roderik Weissabel ml. (vnuk): „Mačka Mňau – prezývka, ktorú sme mu dali s pánom kaplánom Paľkom Škovránkom. A ešte to, že ma privedol k hraniu na bubny.“

Erika Petrášová (švagriná): „Že Milanko je poriadne akčný, šikovný, všetko vie vybaviť a je veselý a ochotný. Na ten vek veru vôbec nevyzerá ☺.“

Veronika Šutinská (neter): „Ako prvá sa mi v myslí vynorí bordová embéčka

a potom, samozrejme, bubny ☺. Ďalej vlaky a charita... Brat môjho ocka. Vybaví sa mi tiež jeho smiech a – ako raz povedal Roderik –, že sa podobá so Shrekom ☺.”

Silvia Kovárová (neter): „Vynorí sa mi jeho úsmev na perách, ktorý mi vždy pripomínal aj úsmev uja Lojzka. Vynorí sa mi, ako mi vždy nahlas povie ‚Ahoj Silvinka!‘ a objíme ma, keď sa stretneme. Ako má vždy veľa energie a niečo robí. Ako hrá na bubnoch v Nécpananke – vždy usmiaty smejko ☺. A... ako mi pomohol pri organizácii ockovho pohrebu. Za všetko mu veľmi pekne ďakujem!”

Eva Humajová (sestra): „Úsmev, dobrá nálada, ochota pomôcť, aktívna dlhoročná pomoc v kostole (aj v ťažších časoch), bubeník, riaditeľ charity, ale hlavne môj brat ☺.”

Petra Humajová (neter): „Neskutočný prívál energie, elánu, vitality, ktorý všetko vybaví – a keď sa aj stanú nejaké chyby, všetko šarmantne zahladí. Ako napr. v priamom prenose v TV LUX, keď na otázku redaktorky, v akom príbuzenskom vzťahu je so mnou a Matkou, odpovedal, že sme jeho sesternice, ale hneď v nasledujúcom vstupe všetko so všetkou dôstojnosťou uviedol na pravú mieru. Je to človek, ktorý sa nezabúda modliť. A jeho láska k Bohu nie je len teoretická, ale aj praktická a pretavuje sa do konkrétnych skutkov.”

Martin Humaj (synovec): „Ujo, bubeník, červená embéčka, šamróny, akolyta, charita, skvelý človek, nemá problém pomôcť hocikomu hocikedy.”

Martina Humajová (neter): „Ako prvé si predstavím, ako zabrzdí jeho auto pred našim domom, počujem buchnúť vchodové dvere a celý dom sa zaplní jeho obrovskou energiou ☺. Ďalšia vec je veľká ochota vždy s hocičím pomôcť ☺. A tretia – spomínam si na svoje prvé šoférske skúsenosti. Prvé metre som ‚odšoférovala‘ v jeho červenej ‚embéčke‘, sediac pritom na jeho kolenách ☺. Skrátka – skvelý parták na všetky obdobia života ☺.”

Iveta Floriánová (sesternica): „Môj najstarší bratranec. Vždy pokojný, vždy s úsmevom. Keď chodil do tanečnej, tak tancoval po kuchyni (to som mala asi 8 – 9 rokov) a obdivovala som ho, že je macher – tanečník. Lojzko ho volal Miloš – Miloško. Myslím si o ňom, že má veľké otvorené srdce. A ja som od neho dostala meno Tititka ☺.”

Rastislav Petráš (bratranec): „Rušeň.”

Daniela Petrášová (bratrancova manželka): „Pomoc.”

Peter Lachký (spoluhráč z kapely): „Vynorí sa mi v mysli sympatický, usmiaty ‚štrekár‘, skvelý tatko a veselý bubeník, s ktorým som prežil mnoho krásnych rokov nielen muzikantsky, ale aj ‚profesne‘, keď nám veľakrát podal pomocnú ruku ako šéf prievidzského rušňového depa. A to, že je to človek s veľkým srdcom a ešte aj v čase, ktorého má naozaj máličko, pomáha ľuďom v núdzi, je obdivuhodné. Každé stretnutie s ním ma poteší a, ako sa hovorí, ‚naštartuje‘. Som rád, že sa poznáme ☺!”

Kvetka Ďurčová (spolurodáčka z Nécpál): Úsmev, hudba a ochota kedykoľvek pomáhať.”

páter Ján Hríb, SchP (piarista): „Potmehúdsky úsmev ☺.”

páter Marek Kotras, SchP (piarista): „Veľké ľudské srdce, láskavý chlapecký úsmev a spoľahlivosť.”

Za odpovede ďakuje
Petra Humajová

RECEPTY

Kokosové buchtičky

Suroviny: 25 dkg strúhaného kokosu, 25 dkg preosiateho práškového cukru, 8 dkg zmäknutého masla (Hera), 2 vajcia, 2 polievkové lyžice solamylu

Postup: Všetko spolu zmiesime a dáme aspoň na 2 hodiny zabalené vo fólii do chladničky. Potom robíme menšie guľôčky (môžeme 2 – 3 na skúšku upiecť), ukladáme ich na papierom vyložený plech ďalej od seba, pečieme na 160 °C – 170 °C do bledoružova.

Vianočné hviezdčky

Suroviny: 50 dkg hladkej múky, 35 dkg Palmarínu, 15 dkg práškového cukru, 15 dkg orechov

Postup: Všetko spolu zmiesime na hladké cesto, rozgúľame na 1/2 cm hrúbky, vykrajujeme hviezdčky, upečieme doružova (pečú sa rýchlo), potom obalujeme v práškovom vanilkovom cukre. Cesto môžeme rozdeliť na dva diely, z jednej časti spraviť hviezdčky a z druhej súľ'at' rožky (pokračujeme ako pri hviezdčičkách).

Linečné kolieska posypané kokosom

Suroviny: 45 dkg hladkej múky, 30 dkg Palmarínu, 15 dkg práškového cukru, 2 žltky, 1 vanilkový cukor, citrónová kôra

Postup: Všetko spolu zmiesime, rozgúľame, vykrajujeme kolieska, upečieme, po dve spojíme džemom.

Na potretie vrchných koliesok zmiešame: 4 polievkové lyžice ríbežového džemu, 2 polievkové lyžice medu, 2 polievkové lyžice rumu, 4 polievkové lyžice mletých

orechov. Dohľadka zmiešame (ak by zmes bola riedka, pridáme trošku mletých piškót). Touto zmesou potrieme vrchné kolieska a posypeme kokosom.

Recepty vyskúšala, vylepšila a dobrú chuť všetkým želá
Filomena Petrášová

PRÍBEHY ZABUDNUTÝCH FOTOGRFIÍ NECPALANKY

(2. časť)

Vyšná Boca – Bačova Roveň – hotel Barbora

Na obrázku je jedno z prvých účinkovaní na Vyšnej Boci – na kopci menom Bačova Roveň, ešte s trubkárom Jankom Chrebetom. Tu sa dlhé roky usporadúvali lyžiarske preteky, všetko za výdatnej spolupráce a podpory Hornonirianskych baní Prievidza, ktoré zastupoval Ing. Stanko Gurský – duša celého podujatia. Ako sa tam dostala Necpalanka?

Príčina je veľmi, veľmi prozaická – každé ráno sa v jedálni Bane Nováky stretávali na raňajkách vtedajší riaditeľ Ing. Stanko Gurský s vtedajším dispečerom autodopravy Peťom Petrášom a vtedajším vedúcim železničnej dopravy Petrom Lachkým. No a pri chutných raňajkách padlo slovo aj o fungujúcej kapele Necpalanka, a tak vznikol nápad o jej účinkovaní na týchto „bocianskyh“ podujatiach (okrem spomínaných lyžiarskych pretekov sme tam účinkovali aj na Silvestra, na plesoch Bocianskej doliny a dokonca sme aj pochovávali basu - a to všetko v zimných mesiacoch na krásnej chate Barbora).

Peťo a heligónka

Na Bocu sme chodili ráno z Prievidze okolo 3:30 hod. – tak, aby sme stihli do približne 9:00 hod. docestovať, vyložiť aparatúru a hlavne ju vynosiť na lyžiarsky svah cca 50 m do peknej strminy. Tam nás už čakal vojenský stan, kde sme mali stráviť nasledujúcich pár hodín. Preteky spolu s vyhlásením výsledkov niekedy trvali

aj do 14:00 hod.; po nich ešte bývalo pohostenie pre organizátorov; a po večeri, okolo ôsmej večer, sme sa všetci stretávali v bare hotela Barbora.

Po konzumácii rôznych nápojov (vtedy frčala „koreňovica“) prišlo, samozrejme, aj na hudbu a spev – v tomto bol náš kapelník Peťo neprekonateľný. On a jeho heligónka „vrástli“ do seba a často aj do druhého dňa (po polnoci) bavil všetkých prítomných. Samozrejme, všetci sme sa pridali, spievali, dokonca prišlo aj na tanečky.

U pani starostky

Väčšinou sme mali „spanie“ vybavené na Barbore. Ale raz sa stalo, že bola Barbora plná, a tak nám Stanko Gurský vybavil spanie v dedine u pani starostky. Pár minút po polnoci sme teda (po viacerých márných pokusoch) ukončili barovú zábavu a vybrali sme sa v hustom snehu a skoro potme, z hotela Barbora do dediny k pani starostke na nocľah. Veľmi sme sa tešili, lebo veď od rána od tretej a celý deň „na kopci“... Už sme si spánok zaslúžili.

Potichu sme sa – s vidinou teplej postele – blížili k domu pani starostky, no po zatúkaní na dvere sa naše plány rozplynuli. Dvere sa otvorili a pani starostka nás privítala v plnej paráde, s dobrou náladou, s úsmevom na tvári, otvorenou náručou a že kde sme toľko boli, že nás ona čaká, aby sme jej za ten nocľah aspoň zahrali a zaspievali a pridala krásny citát: „Tu sa spať veru nebude!“ Na stole už bolo nachystené aj trochu jedenia aj pitia, a tak nám nezostávalo nič iné, len zase vytiahnuť heligónku a v zábave pokračovať...

Chvalabohu, nie veľmi na dlho. Pani domáca pochopila, že ráno o ôsmej zase musíme byť „na kopci“ (preteky boli vždy dvojdnové) a v plnom nasadení spríjemniť návštevníkom pretekov lyžiarsku nedeľu. Takže náš vysnívaný spánok trval cca tri hodinky... Ale stálo to za to !

A je možné, že aj priložené foto je z tejto akcie, veru neviem... Sme tam takí nie príliš vyspatí a trošku uzímení (teplota bývala ráno okolo -18 °C), ale spokojní, že sa ľudia bavia a že počas celých dvoch dní bola „na kopci“ dobrá nálada.

Prípravil: Peter Lachký
Foto: archív Necpalanky

Poznámka:

<https://www.youtube.com/watch?v=sfziQtwz8vc>

– Od 5:30 je Nepalanka © – to je rok 2006 a ten príbeh sa odohral možno rok pred tým. Video si môžete pozrieť aj nasnímaním QR kódu.

MAŇA

Vydáva: Tetulienka Marulienka

Adresa: Veľkonecpalská 117, Prievidza; Tel.: 046/5419957; Mobil: 0904 197 251

E-mail: redakcia@casopis-mana.sk, humajova.petra@gmail.com

Redaktori: Petra Humajová, Martina Humajová

Foto: Archív rodiny a rodinných priateľov.

Foto na obálke: Silvia Kovárová

Grafická úprava a tlač: Ladislav Mečiar

A na záver... A na záver... A na záver...

Zadýchaný pán s aktovkou príbehne na nástupište:

„Stíham ešte vlak do Brna?“

Výpravca mu odpovedá:

„To záleží na tom, ako rýchlo dokážete bežať. Zatiaľ má pred vami náskok osem minút.“

Vlak sa rozbehol, manžel prezerá bažožinu a všetky vrecká.

„Skoda, že sme so sebou nevzali piano! Zabudol som na ňom naše lístky...“

„Čím by si chcel byť?“

„Milionárom ako môj otec.“

„Tvoj otec je milionár?“

„Nie, ale tiež ním chcel byť.“

„Pán kapitán, naša loď sa potápa!“

„Koľko je vzdialená najbližšia zem?“

„Asi dva kilometre.“

„Výborne. A ktorým smerom?“

„Zvislo dole!“

Policajt zastavuje vodiča a hovorí mu:

„Pán vodič, už siedmykrát vás zastavujem a hovorím vám, že strácate náklad.“

„A ja vám už po siedmykrát hovorím, že je námraza a posýpam cestu.“

„Pán vodič, pili ste?“

„Nie.“

„Tak povedzte australopitekus afrikanus.“

„Pil som.“

Z policajných spisov:

- Vinník nebol nájdený, preto bol určený.

- Muž sa pri zatýkaní bránil tak intenzívne, že sme sa po chvíli bránili my.

- Hrubo ma urážal, tak som ho mierne upokojil obuškom.

- Narazil som do telefónneho stĺpu, pretože som chcel zabiť muchu.

Pápež dostal do daru nové Porsche. Raz povie svojmu vodičovi:

„Dovoľ mi sadnúť si za volant a trochu si zajazdiť.“

Ten najprv váha, ale potom privolí. Pápež to vytiahne na 200 km/h, keď ho zrazu zastavia policajti. Jeden z nich pristúpi k okienku, ktoré sa pomaly otvorí. Zbadá pápeža za volantom a nervózne hovorí:

„Ospravedlňte ma na moment.“

Príbehne ku kapitánovi a hovorí:

„Pán kapitán, neviem, či mu mám dať pokutu, alebo nie. Je to totiž veľké zviera.“

„Je to azda predseda parlamentu?“

„Kdeže, väčšie zviera.“

„Hadam sám prezident?“

„Nie, niekto oveľa väčší!“

„Tak to môže byť len pápež.“

„Pápež? Ten mu robí len šófera!“

